

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt II. De recessu Eliæ in eremum, & de duplici fine vitæ Eremiticæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT I.

De Parentibus, ortu & patria magni ELIÆ Prophetæ Domini.

Principium Religionis hujus, & quemadmodum, ac unde ipsa primò processit, rectè petis, dilectè Caprasi, ante alia perferendum. Quamvis namque conversationis hujus ratio in sola experientia consistat, ut nequaquam possit hæc ratio plene verborum doctrina, nisi ab experto tradi, nec etiam à te totaliter percipi, nisi eam pari studio ac sudore per experientiam apprehendere laboraveris; multò tamen efficacius poteris suscipere hujus professionis assequi disciplinam, & ad exercendam eam ardentius incitari, cum Auctorum, atque Fundatorum ejus agnovieris dignitatem, & primariam ipsius Religionis scientiæ institutionem.

Propter quod, ut Ordine debito procedamus, de supremo hujus Religionis Fundatore, & primaria ejus institutione eloqui paulisper inchoabimus; deinde aliqua sancta gesta & gloriosas virtutes, & exteriorum habitus ornam. De isto Fundatore & primis ejus discipulis, ceterisque hujus Religionis præfatis professoribus, sic cunctè edisseremus, & sicut hæc omnia antiqui hujus nostræ conversationis sectatores ante nos intellexerunt; & nobis tam in verè, quàm in nova Lege, doctrinis & exemplis philosophati sunt: ut per hæc dicas, quanta Sanctorum præcipuorum auctoritate hæc nostræ vitæ Religio confirmetur; & cum quanta mentis securitate formam hujus conversationis sequentes, non per novitates præsumptas, neque per inanes fabulas, sed per approbata totius vitæ monasticæ primaria exemplaria viam ad corda nostra Domino dirigimus, & semitas veniendi ad nos DEO nostro rectas facimus: ut cum venerit & pulsaverit, confestim ei aperiamus, qui ait: Ecce sto ad ostium & pulso, si quis audierit vocem meam, & aperuerit januam, introibo ad illum, & cenabo cum illo, & ipse mecum.

Scito ergo & animadvertite, ab initio regni Achab regis Israël usque ad Christi adventum in carnem, decades annorum circiter nonaginta quatuor floruisse, per quas, ut Chronographi tradunt, cepit Achab regnare ante incarnationem Domini JESU. In diebus verò hujus Achab regis Israël, & in regno ejus: fuit quidam Prophetæ magnus de tribu Aarion, cui nomen erat ELIAS, ex parte vocato Sabacha, ortus in civitate Theba, quæ est in regione Galaad: ex qua Thesba ELIAS est Thesbites dictus. Qui ELIAS postmodum fuit habitator civitatis Galaad, quæ condita in monte Galaad ab illo monte nomen accepit: sicut & regio monti illi circumvicina trans Jordanem sita in forte dimidiatè tribus Manasse.

CAPVT II.

De recessu ELIÆ in eremum, & de duplici fine vitæ Eremiticæ.

ELIAS primus princeps Monachorum, princeps primus exstitit, à quo sancta primævaque eorum institutio exordium sumpsit. Ipse enim ob: entu contemplationis divinæ, & desiderio sublimioris profectus, longè ab urbibus recedens, & seipsum cunctis terrenis ac mundanis exuens, religiosam & prophetalem vitam eremiticam à Jesu Oper. Tom. I.

cam primus hominum à proposito ducere cepit, quam sancto dictante & mandante Spiritu inchoavit & instituit. Quippe DEUS ei apparens mandavit, ut communem hominum habitationem fugeret, & se à turbis in deserto absconderet, atque deinceps in eremo monasticè secundum formam ei indicatam viveret. Quod evidenti sacræ scripturæ testimonio comprobatur. Legimus enim ita de hoc scriptum in libro Regnorum: Factum est verbum Domini ad ELIAM dicens: Recede hinc, & vade contra Orientem, & abscondere in torrente Carub, qui est contra Jordanem, & ibi de torrente bibes, corvæque præcepti, ut pascant te ibi. Hæc autem præmissa salubria mandata, ad quæ implenda Spiritus sanctus ELIAM instigavit, & desiderabilia promissa ad quæ adipiscenda eum exivit, tantò debent majori intentione non solum historicè, sed potius mysticè à nobis Monachus eremiticus per singula verba pensari, quantum in eis plenior comprehenditur institutio, id est, forma ad perfectionem propheticam, & finem religiosæ vitæ eremiticæ perveniendi.

Cujus vitæ duplex dignoscitur esse finis: unus duplex quidem, quem per laborem nostrum, & virtutum exercitium, divinâ adjuvante gratiâ, acquirimus. Hic autem est offerre DEO cor sanctum, & purum ab omni actuali fonte peccatorum: quem finem attingimus cum sumus perfecti; & in Carmeli, huius est, in charitate illa absconditi, de qua Scriptura ait: Univerfa delicta operit charitas. ad quem finem volens DEUS ELIAM pervenire, ei dixit: Abscondere in torrente Carub. Alius autem hujus vitæ finis est ex merito DEI dono nobis collatus; videlicet non solum post mortem, sed etiam in hac mortali vita aliquantè gustare in corde, & experiri in mente, virtutem divinæ præsentis, & dulcedinem supernæ gloriæ. Hoc autem est de torrente merum voluptatis DEI bibere. Quem finem promisit DEUS ELIÆ dicens: Et ibi de torrente bibes. Proprietatem utrumque finem horum duorum est prophetialis vita eremitica à Monacho assumenda, testante Prophetâ: In terra, inquit, deserta, in via, & iniqua, si in sancto apparui tibi, O Deus, ut viderem virtutem tuam & gloriam tuam. Per hoc enim quod in terra deserta, in via, & iniqua, manere elegit, ut sic in sancto, id est, cor de puro à peccato, appareat DEO, monstrat primum electæ per eum vitæ cordis sollicitudinem: qui est offerre DEO cor sanctum; primus id est, ab omni actuali peccato purum. Per hoc autem quod addit: Ut virtutem tuam viderem & gloriam tuam, monstrat manifestè secundum dictæ vitæ finem, qui est, iam in hac vita aliquantè experiri, seu mysticè videre, in corde virtutem divinæ præsentis, & gustare dulcedinem supernæ gloriæ. contem-

* Ad primum autem horum, scilicet puritatem cordis, pervenitur per laborem & exercitium virtutum, divinâ gratiâ adjuvante. Et per puritatem cetam cordis, & per perfectionem dilectionis, devenitur ad secundum; scilicet ad experimentalem notificationem divinæ virtutis & gloriæ celestis; dicente Domino: Qui diligit me, diligetur à patre meo, & ego discam, & ego discam, & ego discam, & ego discam. Idecirco EXPERIENS DEUS per ea, quæ in superioribus omnibus præmissis verbis sancto ELIÆ prophætæ proposuit, Dei nomine primo & præcipuo Monachorum principis, & secundum nobis eum imitantibus suadere maxime voluit, ut secundus finis perfecti, sicut & pater noster celestis perfectus est, & super omnia charitatem habentes, quod est virtutum perfectio. Quapropter ut ad perfectionis finem, & visionis gloriæ promissæ valeamus donari, pertingere; formam ad hæc perveniendi per DEUM in dictis verbis beato ELIÆ propositam

Na cure.

Diviso, & utilitas hujus libri.

Authentici Martij.

2. Petri I.

Joan. I. Luc. I. 2. Apoc. 3.

Ortus sancti ELIÆ. Vide Dorotheum in Synopsi, & Epiphanius de vitis prophetarum.

nis Car. no. hujus tempore de ortu, converte, oblecta tercia ores inonem ab de de suc tempore fessores Denique iatur, & cis rudi- ELIÆ ne inter- Drigenis

CA.

CAPVT IV.

De abnegatione propriae voluntatis.

Nunc attende secundum. Sequitur enim in exhortatione mea: Et vade contra Orientem, scilicet contra originalem tuam carnis cupidinem. Scire namque debes, quod in die ortus tui non est peccato praeclusus umbilicus tuus: quoniam in peccato nascitur homo. Quem admodum in persona cuiuslibet hominis geniti a viro & femina, ait Propheta: Ecce in iniquitatibus conceptus sum, & in peccato conceptus mater mea. Ab hoc autem originali peccato, in quo concipitur homo, illud provenit, quod caro hominis adversus spiritum concupiscit. Video, inquit Apostolus, aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, & captivantem me in lege peccati, quae est in membris meis. Haec lex peccati, est illa latera porta, per quam quis intrat cum ei consentit, & stans in porta, per quam homo ambulat, dum secundum eam vivit, quae ducit ad perditionem: & multi sunt, qui intrant per eam. Accedens vero ad servitutum DEI, oportet abstinere a carnalibus desideriis, quae militans adversus animam, & stare in iustitia, & in timore DEI, & preparare animam suam, non ad requiem, neque ad delicias, sed ad tentationem & angustias: quoniam oportet per multas tribulationes introire in regnum DEI. Angusta namque est porta, & arcta via quae ducit ad vitam, & paucissimi inveniunt eam. Quoniam pauci sunt electi, & pusillus est grex, cui complacuit patri dare regnum.

Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & usque ad finem monasticae vitae eremitice pervenire, ibique de torrente bibere, vade contra Orientem, hoc est, contra originalem tuam carnis cupidinem: & non regnes peccatum in tuo mortali corpore, ut obediens concupiscentiae ejus. Ego enim novi iniquos in diebus iudicii reservare cruciandos, magis autem eos, qui post carnem in concupiscentiis immunditiae ambulant, dominationemque contemnant. Post concupiscentiam ergo tuam non eas, & a voluntate tua avertere: eam procul relinquens, & recto superioris arbitrio usque ad mortem propter me humiliter submitteas. Non est enim discipulus super magistrum: profusus autem omnis erit, si se sicut magister ejus. Ego vero, dominus prophetarum & magister, descendi de caelo, non ut facerem voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me patris, factus ei obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Quam obrem si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidianis, & sequatur me. Qui enim non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus.

Si ergo vis contra Orientem, id est, contra originalem tuam carnis cupidinem post me venire, attende qualiter oportet te crucem bajulare. Sicut namque crucifixus quis, jam non pro sui animi voluntate membra sua quoquam movendi, vel convertendi habet potestatem, sed illic tantum haerent immobiliter, ubi crucifigens ea fixerit: ita oportet te cruci sic affixum esse, & te semetipsum abnegare, ut non ad id quod tibi placet, teque delectat ad praesens, tuam voluntatem converas, sed quod te voluntas mea constituit: tuam universalem voluntatem applicare debes: ut jam non hominum desideris, sed voluntati DEI, quod reliquum est in carne vivas temporis. Et quam admodum ille, qui crucis patibulo est affixus, praesentia non contempletur, praeteritorum obliviscitur, de crastino non sollicitatur, nullam carnali concupiscentiam permo-

Carnis desideria coartanda.

1. Patrie. Ex S. Basilio in psalmo

1. 18.

vetur,

curemus aure intem à distincè per Ordinem percipere, & opere adimplere. Loquens enim Dominus sancto ELIAE, ait tam in veteri, quam in nova Lege cuilibet Monacho eremita: Recede hinc, scilicet à rebus caducis mundi & transitorijs: & vade contra Orientem: id est, contra originalem tuam carnis cupidinem: & abscondere in torrente Carith, ne in urbibus moteris simul cum turbis: Qui est contra Jordanem: ut scilicet per charitatem sis divisus à delictis. His namque quatuor gradibus ad culmen propheticae perfectionis conscendens ibi de torrente biber. Sed ut in hoc queas perseverare, corvum praecipis ut pascat te ibi. Haec autem omnia intelliges melius, si per singula discurrendo, ea distincè per ordinem exponamus.

CAPVT III.

De contemptu rerum terrenarum.

1. Gradus perfectionis monasticae.

Eaque tibi suadeo, sigillatim intellige per ordinem & discretè. Nam primò dixi tibi in mea iussione: Recede hinc, scilicet de terra & de cognitione tua, & de domo patris tui, non solum animo, ut terrenis possessionibus tui genetis & caducis mundi divitiis cor tuum non apponas, sed etiam opere, ut ipsas non possideas. Nisi enim quis renuncierit omnibus quae possidet, non potest esse meus discipulus. Quoniam licet possessa divitiarum non claudant diviti introitum caelestis regni, si cor suum ad eas non apponat, Sapienter dicente: Beatus dives qui inventus est sine macula, & qui post aurum non abiit, nec speravit in thesauro pecuniae. attamen per hoc quod Sapienter proximus subdit, dicens: Quis est hic, & laudabimus eum? innuit manifestè difficultatem repertiendi talem virum, qui divitias possidens ad eas cor non apponat: cor enim humanum facile haeret his, quae frequentat. Propterea dum possidentur divitiae, nata sunt majorem flammam accendere in corde, & vehementiorem cupidinem gignere: quem admodum Sapiens ait: Satiatus divitiis non sinit eum dormire. Occupatus quippe in supervacuuo possessarum divitiarum amore, cum habeat ipse rebus domesticis intendere, affligitur assidue ab arumna continuarum curarum, quae non sinit ad ipsum ingredi desiderium adimplendi verbum, quod audivit divinarum praecceptorum. Arumna enim facit & deceptio divitiarum, & circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum, & sine fructu efficiunt. Propter quod dives difficile intrabit in regnum caelorum.

Eccl. 5.

Matr. 4.

Matr. 19.

ibidem.

Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticae vitae eremitice pervenire, ibique de torrente bibere, Recede hinc, scilicet à rebus mundi caducis, relinquendo corde & opere omnes possessiones terrenas & facultates propter me: quoniam facilior & tutior via ad perfectionem prophetica tendendi, & tandem ad regnum caelorum perveniendi est ista. Omnium enim qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet jam in hac vita, praegustans meae suavitatis dulcedinem cum & terrenis centupliciter praevalet, & tandem vitam aeternam possidebit. Ecce breviter audisti primum gradum, quo conscendere possis ad propheticae perfectionis summum.

Suavitas divinae dulcedinis, etiam in hac vita centupliciter praevalet omnibus terrenis.

T

O